

Asia: VN/572/2020

Tupakkalain muutos

Lausunnonantajan lausunto

2 § Määritelmät / Definitioner

-

11 § Kielletyt lisäaineet ja ominaisuudet / Förbjudna tillsatser och egenskaper

-

26 § Ennakoilmoitus sähkösavukkeista, täyttösäiliöistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä / Förhandsanmälan om elektroniska cigaretter, påfyllningsbehållare och nikotinfria vätskor för förångning

-

27 § Markkinatutkimukset ja myyntimäärät sähkösavukkeista, nikotiinesteistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä / Marknadsundersökningar och försäljningsvolymier för elektroniska cigaretter, nikotinvätskor och nikotinfria vätskor för förångning

-

32 § Tupakkatuotteen vähittäismyyntipakkauksen pakolliset ja sallitut merkinnät / Obligatorisk och tillåten märkning av detaljhandelsförpackningar för tobaksprodukter

-

35 § Tupakkatuotteen vähittäismyyntipakkauksen muu ulkoasu / Annan utformning av detaljhandelsförpackningar för tobaksprodukter

-

35 a § Savukkeen ulkoasu / Cigaretters utformning

-

36 § Sähkösavukkeen ja täyttösäiliön vähittäismyyntipakkauksen pakolliset ja sallitut merkinnät / Obligatorisk och tillåten märkning av detaljhandelsförpackningar för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

-

36 a § Sähkösavukkeen ja täyttösäiliön vähittäismyyntipakkauksen muu ulkoasu / Annan utformning av detaljhandelsförpackningar för elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

-

36 b § Täyttösäiliön ja nikotiininesteen ulkoasu / Utformningen av påfyllningsbehållare och nikotinvätskans utseende

-

42 a § Talouden toimijan tunnuksen tekeminen toimimattomaksi / Avaktivering av identifieringskoden för ekonomiska aktörer

-

52 a § Tupakkatuotteiden maustamiseen tarkoitettujen tuotteiden myyntikielto / Förbud mot försäljning av produkter avsedda för smaksättning av tobaksprodukter

Valvontaviranomaisen havaintojen mukaan makutuotteita myydään näennäisesti elintarvikekäyttöön, vaikka ovat kooltaan juuri tupakka-askiin sopivia. Tällöin myyntiin ei valvonnassa päästä puuttumaan. Lain kohtaa ehdotetaan täydennettäväksi kokonsa ja muotonsa puolesta savukeaskiin sopivien kiinteiden makutuotteiden kiellolla.

54 § Omavalvontasuunnitelma / Plan för egenkontroll

-

58 § Etämyynnin kielto / Förbud mot distansförsäljning

-

60 § Tukkumyynnin rajoitukset / Begränsningar i partihandel

-

65 § Kielto tuoda maahan etäviestimen välityksellä hankittuja tuotteita / Förbud mot införsel med hjälp av ett medel för distanskommunikation

-

67 § Matkustajatuonnin määrälliset rajat / Kvantitativa begränsningar för resandeförsel

-

70 § Hintahyvityksen kielto / Förbud mot prisgottgörelse

-

71 § Esilläpitokielto / Förbud mot framläggande

-

74 § Yleiset tupakointikiellot / Allmänna rökförbud

Tampereen terveydensuojeluviranomainen kannattaa tupakointikieltojen laajentamista. Tampereella on aikaisemmin tehty sekä valtuusto- että kuntalaisaloitteet tupakointikieltojen laajentamisesta. Aloitteiden perusteella Tampereen EU-uimarannoille on jo annettu suositukset tupakointikiellosta. Tupakkalain tavoitteiden saavuttamiseksi kiello tulisi laajentaa koskemaan kaikkia uimarantoja. Terveydensuojeluviranomainen voi valvoa tupakointikieltomerkkejä terveydensuojelulain mukaisen valvonnan yhteydessä. Muuhun valvontaan ympäristöterveydenhuollon viranomaisilla ei käytännössä ole mahdollisuutta.

Valvonta-alueellamme on kohteita, joissa uimarannalla on karavaanari alue. Saako asuntovaunuissa tai niiden läheisyydessä tupakoida? Ilmeisesti tupakointikielto koskisi kaikkia toimintoja, jotka sijoittuvat uimarannan alueelle. Tätä tulisi vielä laissa tai perusteluissa täsmentää.

Leikkipuistot ja -kentät eivät ole kunnan terveydensuojeluviranomaisen valvonnassa. Näiden osalta valvontavastuuta tupakointikieltojen osalta voisi antaa Tukesille.

78 § Asuntoyhteisön tupakointikiellot / Rökförbud i bostadssammanslutningar

Kannatamme esitettyä muutosta, joka koskee asuntoyhteisön määräämää tupakointikieltoa.

Asuntoyhteisöille tulisi tupakkalaissa lisätä mahdollisuus määrätä tupakointikielloja myös yksityisille parvekkeille.

Määrätyistä tupakointikielloista ilmoittamista ja sen kirjaamista vuokrasopimukseen tulisi selkeyttää. Lainsäädännössä tulisi edellyttää, että vuokrasopimuksessa tulee näkyä asuntoon määrätty parveketupakointikielto. Kiellon tulisi näkyä myös, mikäli asuntoa vuokrataan lyhytaikaisesti (esim. airbnb). Lainsäädännössä tulisi edellyttää, että taloyhtiössä määrätty tupakointikiellot, sekä yhteisiin että yksityisiin tiloihin tulee aina näkyä myös porraskäytävän ilmoitustaululla. Käytännön valvonnassa on havaittu näissä puutteita.

90 § Hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä perittävät maksut / Avgifter för behandling av ansökningar och anmälningar

-

91 § Tupakkalain valvontamaksut / Avgifter för övervakningen enligt tobakslagen

-

92 a § Valvontamaksun oikaisu maksuvelvollisen hyväksi / Rättelse av övervakningsavgift till den avgiftsskyldiges fördel

-

92 b § Valvontamaksun oikaisu maksunsaajan hyväksi / Rättelse av övervakningsavgift till avgiftsmottagarens fördel

-

94 § Tuotevalvontaa koskevien tietojen tallentaminen ja julkaiseminen / Registrering och offentliggörande av uppgifter om produkttillsyn

-

96 § Kunnan kiellot ja määräykset / Förbud och föreskrifter som meddelas av kommunen

Tupakointikieltojen rikkomusten jälkivalvonta on käytännössä erittäin vaikeaa - lähes mahdotonta. Mikäli uimarannalta, jolle on määrätty tupakointikieltoja, löytyy tarkastuksella tupakantumpeja, kenelle valvontaviranomaisen tulisi antaa 96 §:n mukainen määräys?

106 § Muutoksenhaku Valviran ja kunnan päätöksiin / Sökande av ändring i beslut av Valvira och kommunen

-

107 § Muutoksenhaku markkinaoikeudellisiin asioihin / Sökande av ändring i marknadsrättsliga ärenden

-

117 § Myyntipäällykset / Ytterförpackningar

-

Voimaantulo / Ikraftträdande

-

Muuta kommentoitavaa esityksestä / Andra kommentarer om propositionen

Tupakointikiellon piiriin kuuluvat jatkossa myös bussikatokset. Tämä tulisi kirjoittaa selkeämmin näkyviin lakitekstiin. Samalla tulisi pohtia mahdollisuutta laajentaa esim. pysäköinninvalvojen tarkastusoikeutta koskemaan tupakkalakia.

Viranomaisen on erittäin vaikea todentaa tupakointikieltojen rikkomista. Käytännössä tarkastuksilla on käynyt kaksi ihmistä. Nykyinen uhkasakkoprosessi on erittäin kankea, joten kannatamme seuraamusmaksua, jonka voisi määrätä maksuun, jos kaksi viranhaltijaa on todennut määräysten vastaisen toiminnan. Tarkastuksilla tulisi olla mahdollista kuvata ja videoida määräyksien vastaista toimintaa (käytännössä määräysten vastaisesti tupakoivia henkilöitä). Tupakkalaissa tai perusteluissa tulisi ottaa enemmän kantaa siihen, mitä oikeuksia tupakkalain mukaista tarkastusta tekevällä viranhaltijalla on.

Bojang Merja
Tampereen kaupunki / Ympäristöterveys

Hartikainen Tarja
Tampereen kaupunki / Ympäristöterveys